Hora nova
6/03/2018

CULTURA | AMB LA INTERVENCIÓ DE PERE PORTABELLA I ISONA PASSOLA

D'Assemblea a Assemblea

Homenatge al cineasta, periodista i polític empordanès Pere Ignasi Fages, a Castelló d'Empúries

J. M. Bernils | CASTELLÓ D'EMPÚRIES

HOMENATGE A PERE IGNASI FAGES. Amb la intervenció d'Isona Passola, Pere Portabella i Enric Pujol ÀNGEL RÉYNAL

Pere Ignasi Fages va ser un membre molt actiu i fundador de l'Assemblea de Catalunya, l'organisme que aplegava l'antifranquisme abans de la mort del dictador. El 1971 la policia va anar a casa seva, a Barcelona, a detenir-lo. Ell anava en pijama i va fer entrar els agents al domicili per poder-se canviar de roba. En realitat els va tancar en una habitació i va fugir. Després d'uns dies amagat, el també cineasta Pere Portabella el va acompanyar en cotxe per fugir cap a França per la frontera basca. Pel camí, però, no es van estar d'anar tastant les especialitats gastronòmiques de cada territori per on van passar.

Aquesta anècdota, explicada dissabte passat a l'acte d'homenatge a Fages que es va celebrar a la sala d'actes del convent de Santa Clara de Castelló d'Empúries, dibuixa a la perfecció la vida i la manera de ser i de fer que tenia Fages. Aquest cineasta, periodista i polític –i gran aficionat a la gastronomia– va néixer a Barcelona el 1942 i va morir a Sant Miquel de Fluvià, la seva darrera residència a la comarca, el 2012. La sala estava plena de vells amics i coneguts d'aquest personatge tan singular que era el fill petit del reconegut poeta i escriptor Carles Fages de Climent. L'acte el va organitzar l'Ateneu Republicà Empordanès.

L'historiador Enric Pujol, amic personal del finat, va recordar alguns aspectes de l'apassionant biografia de Pere Ignasi Fages. Amb Antoni Kirchner va muntar una productora i distribuïdora de cinema que va produir la pel·lícula *Cabezas cortadas*, i amb Jaume Figueras va fundar el Círculo A (Art i Assaig) a Barcelona, una petita xarxa de cines d'art i assaig. També va ser president de l'Associació de Productors de Cinema. Durant el franquisme va militar al PSUC. Després de l'intent de detenció es va exiliar a París, on va ser cap de gabinet i de comunicació del dirigent comunista espanyol Santiago Carrillo, amb qui va establir una estreta col·laboració i amistat durant aquells determinants anys previs a la mort del general Franco. A París també va exercir de periodista, en concret com a corresponsal del diari vespertí *Tele/Exprés*, on signava sota el pseudònim de Pere Portas.

Amb la democràcia va retornar a Catalunya, i va reprendre la seva activitat com a productor cinematogràfic. Entre altres, va produir la pel·lícula *1492: Conquest of Paradise*, dirigida per Ridley Scott i interpretada per Gérard Depardieu, Sigourney Weaver, Fernando Rey i Ángela Molina. Pujol va explicar que després d'uns anys al PSUC, on va recordar la seva actitud diligent durant la nit de l'intent de cop d'Estat del 23 de febrer del 1981 a l'Ajuntament de Figueres, en els últims anys de la seva vida va militar a Esquerra Republicana de Catalunya i va ser fundador de l'Assemblea Nacional Catalana a l'Alt Empordà. «Va anar d'Assemblea a Assemblea», afirmà l'historiador que mesos abans de la mort de Fages havia decidit de comú acord amb ell i amb Rafael Pascuet elaborar les seves memòries.

→ TRAJECTÒRIA CÍVICA
VA FUNDAR L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA EN EL FRANQUISME I VA PARTICIPAR EN L'ANC

L'HOME DE CINEMA. Isona Passola va confessar que tant Fages com Pere Portabella eren «els meus germans grans, uns senyors que van apropar la cultura catalana al cinema i el van connectar amb l'avantguarda europea. En part, crec que em vaig dedicar al cinema per Fages. Era una persona que reunia una gran facilitat de paraula i que imposava, tant per la seva presència com per la contundència dels seus arguments. Feia un cinema crític i tenia una gran independència de pensament tot i la seva militància».

La productora i guionista barcelonina va recordar els viatges que havien fet tots dos fins al festival de cinema de Cannes, «on, quan arribava, coneixia i parlava apassionadament amb tothom. Va ser l'introductor del bon cinema europeu a Barcelona i a la resta de l'Estat, tot i que alguns dels seus negocis van fracassar. A París també va destacar com a difusor de les imatges de les manifestacions i de la repressió que patia l'Espanya de finals del franquisme. En les converses que manteníem sobre política, sempre l'havia vist com un soldat actiu del moviment independentista, apassionat, lúcid, fent aportacions integradores».

Pere Portabella, el cineasta i polític figuerenc amb més projecció internacional del moment, va cloure l'acte amb una intervenció on va introduir conceptes més filosòfics de la seva relació amb Pere Ignasi Fages, tot i que l'unien tantes passions comunes (cinema, política, gastronomia...). «Tots dos veníem d'uns orígens lligats amb l'aristocràcia rural, però que mai havíem estat lligats amb el poder. Veníem també d'una cultura assembleària, perquè consideràvem que la gent és el subjecte polític més important», assenyalà.

En relació amb el moment actual, Portabella va mostrar-se convençut que «tard o d'hora la gent tindrà la paraula. Fages era una persona que es prenia la política molt seriosament, que formava part de la seva essència, però que considerava que sempre s'havia de ser crític amb la direcció. Personalment considero que la verticalitat dels partits és impresentable, sobretot quan no estàs en la clandestinitat. En política es pot parlar de tot. El meu ideal és apostar pel progrés moral sota el principi de la igualtat».